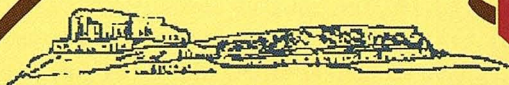

BUTLLETÍ DE LA COLÒNIA I VILA DE FORCALL

Bisgargis

ANY LII

Nº 315

HIVERN - PRIMAVERA 2013

DIPOSIT LEGAL: B. 12.028-70

"La pedra dels Coloms"

Punyal i pedra font d'inspiració per la primera novel·la de Víctor.

Foto: José Ramón Gil

EDITORIAL

■ “RESILENCIA”

En una situación económica difícil, nunca habíamos estado tan informados, nunca sabíamos de tantos índices y tantas cifras, nunca habíamos recibido tantas opiniones nacionales ni internacionales, nunca tantos consejos de expertos e inexpertos y sin embargo, parece que las soluciones son más bien escasas, difíciles y a lo que nos parece, a plazos demasiado largos.

Es obvio que necesitamos, lo que los economistas llaman soluciones macroeconómicas y microeconómicas, o en otras palabras, hay que salvar al país en general y a las personas en particular. Lo del país ya se ve que como siempre se aplica la “llei del embut” ancho para los ricos, bancos y grandes empresas, pequeño para los trabajadores con nómina, los autónomos, los parados y los pequeños negocios bien controlados por la hacienda pública. Porque en Hacienda una vez fichado ya estas a merced de la tijera, la única manera de evitarlo es tener las cuentas en un paraíso fiscal, allí donde el ordenador del ministerio no llega. Pero esto sólo está al alcance de unos pocos adinerados.

Para los particulares no hay ninguna fórmula mágica, de hecho el remedio

es muy antiguo y practicado en casa de los pobres desde que el dinero empezó a funcionar; reducir, resistir y compartir con la familia. Nuestros abuelos sabían mucho de ello, comida la justa, sin tirar ni una miga de pan, días libres disfrutados con amigos cerca de casa y la familia que en necesidad apoyaba en todo lo que podía, hoy por ti, mañana por mí. Mi padre recordaba que en una ocasión llegó el recibo del teléfono y no podía pagarlo. ¿Cómo seguir con un negocio sin teléfono aunque fuera en los años 40? No sabía qué hacer cuando apareció su tío Antonio y le explicó el problema. Su tío marchó a casa y regresó con la hucha de su hijo, que alcanzó justo para la factura. Ahora leo que es la generación jubilada la que mejor aguanta el charrón y la que atenúa los efectos de la crisis ayudando y acogiendo a los hijos y nietos. Ellos saben de sacrificio y solidaridad, de escasez y apretarse el cinturón y saben que muchas veces salieron adelante gracias al apoyo de la familia. Lo que no estoy segura es que lo hayan contado o hayan, incluso, enseñado a sus hijos el valor de resistir y compartir en comunidad. Ahora tenemos medicina pública y cierto apoyo social, verdadero colchón que amortigua necesidades básicas. Habrá que mirar hacia nuestros antepasados no sólo para hacer el árbol genealógico, también para aprender de sus dificultades, después que durante años hemos pensado que estaban anticuados y que tenían poco que enseñarnos. Los supervivientes de una larga postguerra y crisis muy largas, también tienen algo que decir y lo hacen como siempre sin ruido y aguantando, ahora se le llama “resilencia”.

La gran nevada del pasado uno de marzo.
Foto: Vanessa Viñals

PRESENTACIÓ DE LA SANTANTONÀ A BARCELONA

La junta de la Colònia Forcallano-Catalana feia molt de temps que pensava fer algun acte per donar a conèixer la Santantonà a Barcelona. Després de l'estiu tot va prendre força i més encara quan una forcallana (Candelas Carbajo) va proposar el casal de barri Prosperitat per a la celebració d'aquest esdeveniment.

Diferents visites i reunions entre membres de la Colònia i gent del casal de barri van obrir les portes gràcies a l'esmentada Candelas. A partir d'aquí, la Colònia Forcallano-Catalana es va posar en contacte amb l'Ajuntament i la Confraria de la Santantonà.

La Colònia va aportar fotos, van fer les gestions per accedir al local i va contactar amb l'Ajuntament de Forcall i la Confraria. El consistori, mitjançant l'AOL i la tècnica de l'Oficina de Turisme, va preparar informació sobre el poble i Sant Antoni. La Confraria va preparar diferents vestimentes de la festa, pastes i licors. Amb tots aquests ingredients es va fer un bon acte divulgatiu del Sant Antoni forcallà.

La sala principal del casal de barri Prosperitat va acollir des de les 18 hores i fins les 22 hores de dissabte 23 de febrer una amplíssima exposició fotogràfica de tots els actes que es desenvolupen anualment per a que el Sant Antoni sigui un èxit, des d'aquest blog gràcies als fotògrafs forcallans. Després també es va projectar un audiovisual del Sant Antoni 2012 de què hom pot gaudir a la xarxa. Tot seguit es va fer una xerrada explicativa de la festa i finalment es van poder degustar coquetes i rotlletes acompanyades de moscatell, cassalla i anís, amb açò es va donar per finalitzada la trobada. En diferents instants també es va poder escoltar algunes tocatades de la

festa de Sant Antoni com la Santantonà i la Mort de Sant Antoni, gràcies a la parella de gaitero i tabaler.

Al local es van aplegar molts forcallans i moltes forcallanes residents a Barcelona i va ser un punt de trobada per a tothom, altres persones del barri o de la ciutat comtal van aprofitar per conèixer la festa. Més de setanta persones van participar de l'acte. Una bona manera de fer poble i divulgar la nostra Santantonà.

Tota activitat per difondre la nostra Santantonà és positiva. Recordo altres eixides com a la falla Na Jordana a València a finals dels noranta, alguna xerrada a la llibreria Babel de Castelló l'any 2000, i la més recent a les festes Decennals de la Candela de Valls l'any 2011.

Aquests actes ajuden a exportar la festa lluny de les nostres "fronteres".

Extret de: forcallcommagradesximoguarca.blogspot.com

Cartell editat pel casal

Ximo Segura en plena presentació.
Invitació a l'acte

**LA SANTANTONÀ DE FORCALL
FESTA MEDIEVAL DEL FOC**
dissabte 23 de febrer de 18:00 - 22:00h.
Casal de Barri Prosperitat - Plaça Angel Pastells s/n
08018 Barcelona

L'Associació Cultural Colònia Forcallano-Catalana es compromet a fer veure a través de col·laboració de la Santantonà forcallana en un barri veïc a través de la iniciativa "Autòcton i Barri de Forcall" Cultural de caràcter immutuable.

Exposició "Temps d'Imatge"
Audiovisual de la festa
- 19:00h Conferència i la Santantonà de Forcall a càrrec de Ximo Segura, de la Colònia de la Santantonà de la Vila de Forcall
Degustació de pastes i licors amb vi i cava.

LA SANTANTONÀ AL CASAL DE BARRI PROSPERITAT DE BARCELONA

GALERIA DE FOTOS

CARA I CREU

per Mar Mestre Cervera

“FRACKING? NI ACÍ, NI ENLLOC!”

Fa un parell de mesos va aparèixer al vocabulari forcallà una paraula desconeguda per alguns i espantosa per a altres. Fracking. Parlem amb Andrés, en representació de la Plataforma Anti-Fracking de les Comarques de Castelló:

1. En què consisteix la tècnica del Fracking?

La definició tècnica seria “la extracció d’hidrocarburs no convencionals (gas o petroli) mitjançant una tècnica molt agressiva, que consisteix en la injecció de milions de litres d’aigua, amb arena i productes químics, per a fracturar la roca on estan atrapats eixos hidrocarburs i extreure’ls. El Fracking, equival a esgotar l’última gota de gas, d’una manera que posa en risc tant la salut de les persones, del medi que habitem, l’aigua, i les activitats socio-econòmiques tradicionals ja que els casos de contaminació d’aigües o d’altres accidents són nombrosos i molt greus.

2. Quines són les conseqüències ambiental de este mètode d’extracció d’energia?

Tal com cita un estudi del Parlament Europeu el Fracking tindrà repercussions en el paisatge, ja que es produiran emissions de contaminants atmosfèrics i del sòl, a més hi ha que tindre en compte l’elevat consum d’aigua i la posterior contaminació d’aigües superficials i subterrànies. També pot afavorir els sismes d’1 a 3 graus en l’escala Richter.

3. Repercutirà també en les persones?

Sí, sense dubte. La qüestió és quan arribaran a veure’s. Pot ser en poc temps o en anys. Normalment, el fluid de fracturació està format per un 98% d’aigua, una part d’arena i una part de productes químics. Entre eixos químics tòxics s’han arribat a trobar substàncies tòxiques, al·lèrgiques, mutàgenes i carcinògenes. Però també hi ha afeccions per el soroll, per els compostos volàtils, per els fums provinents de les plataformes, per els accidents,... i altres afeccions a tindre en compte serien sobre les activitats establertes en el territori, per que no ens podem oblidar de que activitats com la ramaderia, l’agricultura, el turisme o el relacionat amb l’aigua es veurien afectades negativament.

4. Per què a la nostra zona?

No sols a Castelló, a tot l’estat espanyol hi ha més de 120 projectes sol·licitats i gran part d’ells han sigut aprovats bé per el govern central o per els òrgans autonòmics responsables. Tot ha anat paral·lel, la crisi d’Espanya, el pic del petroli i el “desembarco” dels permisos. Sí més no, sospitós. Inclús hi ha gent especialitzada en geologia que ens ha comentat que no hi ha explotació rendible possible d’hidrocarburs a les nostres terres, i que s’ha d’entendre que una part molt important de que es fage fracking, ara, i ací, és justament per culpa d’algunes empreses que estancades en borsa (BNK Petroleum o R2 Energy, per exemple), volen beneficis, i quant a més ràpids millor i projecten aquestes prospeccions per augmentar el seu valor d’un dia a l’altre. A més, sí és un territori amb escassa densitat de població (Com els Ports o gran part del Maestrat), millor que millor, ja que seran menys les veus de queixa i més l’espai despolitat per poder treballar sense ingerències.

5. Tot el que aporta el Fracking és negatiu?

La veritat, encara no n’hem vist res positiu després de vuit mesos de recerca. L’única cosa positiva és veure que cada cop més gent està fent tot lo possible per evitar tot aquest despropòsit i cada dia que passa hi ha més ajuntaments que es declaren contraris a eixa tècnica al seu terme municipal.

6. Estem condemnats al Fracking o tenim els ciutadans alguna forma de parar-ho?

Si ens condemnen al Fracking serà per imposició, i no per gust propi de la població de Castelló. Més de la meitat dels pobles afectats s’han declarat en contra i tant sols un, s’ha declarat a favor, però de fet eixe poble vol rectificar la decisió que va prendre sense quasi informació i en els propers dies no hi haurà cap poble a favor en tot Castelló. Si seguim així, demostrant que no es vol el Fracking, que sabem el que és i que ni Espanya és EE.UU., ni Castelló és Texas, deixant clar que la nostra aigua no està en venda a cap empresa, tal volta els polítics responsables, s’ho pensen dos vegades abans d’aprovar aquests projectes. En fi, Fracking? Ni ací, ni enlloc!

El racó d'en Víctor

■ “EL CÀTAR IMPERFECTE”

Víctor Manuel Amela Bonilla, periodista de La Vanguardia, popular per les seves contínues aparicions en ràdio i televisió, col·laborador del nostre butlletí i sobre tot, un bon amic. Víctor ho té tot perquè no puguem ser imparcials a l'hora de valorar la seva primera novel·la, senzillament ens sembla fantàstica.

Moltes altres persones, lectors i crítics, més imparcials que nosaltres, han arribat a la mateixa conclusió, un tema fascinant, intrigant i una narració esplèndida han convertit a la seva novel·la “El Càtar perfecte” en un indubtable èxit de vendes i, el que és més important, en un èxit en acceptació per part de tots els públics, ja que la seva novel·la va més enllà del que representa una simple novel·la històrica.

Menció a part mereix la seva aportació a la divulgació de la nostra comarca. “Els Ports de Morella” és més fàcil de situar en el mapa des que Víctor va presentar la seva obra, són moltes les persones que ens han mostrat el

seu interès per les nostres terres després de la seva lectura, entenent-la com una invitació a conèixer els llocs que apareixen en ella, a submergir-se en un ambient que conserva molts trets de l'època medieval en que transcorre l'obra.

Destacar també l'orgull que com a forcallans sentim pel fet que la “*Pedra dels Coloms” i la daga o punyal amb la inscripció “Soch com cal cuan punchu fai mal”, que es van trobar aparellats en una casa de la seva família a Forcall, siguin la font d'inspiració de l'obra. La novel·la ha estat presentada en la diada de Sant Jordi a Barcelona, a Morella i a Castelló, entre moltes altres poblacions, i en breu serà presentada també a Forcall, en una data encara per decidir. Res més a dir, solament convidar als que encara no hagueu tingut l'oportunitat de llegir la novel·la que ho feu el més aviat possible, la seva lectura val la pena.

Diada de Sant Jordi a Barcelona, Víctor Amela amb el president de la nostra associació, Ferran Sales, i altres representants de la Colònia Forcallano-catalana.
Foto: Roser Amills Bibiloni

Presentació del llibre a Castelló.
Fotos: José Ramón Gil

PULSO FORCALLANO

■ INSTALACIÓN LINEA ALTA TENSIÓN

Sigue adelante el proyecto de instalación de la línea de 400 KW Morella-Mezquita de Jarque que afectará en 9 Km. de sur a norte el término municipal de Forcall. Así recientemente se ha publicado en el BOE la lista de personas afectadas como propietarios de los terrenos por donde pasará esta línea y que afectan al suelo, donde irán instaladas las torres y las pistas de acceso a la instalación de las mismas, también el vuelo y la zona de seguridad y acopio de materiales de obras. La empresa Red Eléctrica Española, se ha puesto en contacto con todos los ayuntamientos afectados para explicarles el proyecto y a la vez explicarles que al haber sido declarado de utilidad pública, no cabe pago de impuesto de construcción, ofreciendo un convenio de colaboración con cada municipio de 6.000 € por km. instalado.

Así mismo ha iniciado los contactos con las personas afectadas para poder llegar a un acuerdo con ellos y si no es así proceder a la expropiación de los terrenos. Las personas que quieran consultar la documentación pueden realizarlo en el Ayuntamiento donde la empresa ha remitido una copia del proyecto.

■ PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA

El Pleno de Forcall ha acordado en sesión del mes de marzo, la aprobación provisional del Plan General de Ordenación Urbana (PGOU), después de 7 años de inicio del mismo. Cabe destacar que previamente se aprobó por la Generalitat Valenciana, por el Departamento de Evaluación Ambiental el Informe de Sostenibilidad Ambiental, después de casi dos años desde que se envió para su aprobación por el Ayuntamiento de Forcall.

Desde la normativa autonómica de 2006, es el primer Plan General de Ordenación Urbana que se aprueba en la provincia de Castellón con todos los informes favorables, previamente a ser remitido a la comisión territorial de urbanismo de Castellón, donde será aprobado definitivamente con casi toda probabilidad.

Este Plan General será el primero que poseerá Forcall, que hasta ahora se regía por normas subsidiarias. La importancia del

mismo radica en la dotación de un instrumento de gestión urbanístico y de normas con previsión de futuro, así como la delimitación de la tipología de suelos, destacando en el caso de Forcall la creación de una nueva zona urbanizable, así como de una zona industrial junto a la gasolinera, la delimitación de los suelos agrícolas y forestales. Resaltar el informe favorable de Sostenibilidad Ambiental condicionado al cumplimiento de unos mínimos cambios respecto al PGOU inicial.

■ BANKIA

Después de casi 40 años en Forcall, primero como Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Castellón, después como Banca y posteriormente como Bankia; la entidad nacionalizada ha decidido cerrar la sucursal de Forcall. Destacar que el Ayuntamiento ha mantenido reuniones y entrevistas con el Director Territorial y de Zona de la entidad, explicándoles el perjuicio que el cierre de esta entidad supondrá para vecinos, sobre todo para los jubilados. Se trata no obstante según la entidad del plan marcado por Bruselas para el saneamiento de esta entidad nacionalizada con el despido de miles de empleados y el cierre de cientos de sucursales, siendo sólo en la provincia de Castellón en torno a 60 mayoritariamente en pueblos de interior.

Las alternativas que se barajan son la utilización de un "ofibus", que sería un autobús itinerante con parada en los pueblos con antiguas sucursales, o el mantenimiento del cajero automático.

■ REUNIÓN PRESIDENTE DE LA DIPUTACIÓN Y SUBDELEGADO DEL GOBIERNO

El Alcalde de Forcall ha mantenido una reunión con el Presidente de la Diputación de Castellón, Javier Moliner para exponerle y solicitarle la firma de un Convenio Singular con el que poder llevar a cabo una mejora en la accesibilidad de la residencia municipal. Cabe destacar al respecto que este convenio fue prometido por la Diputación hace unos cinco años, por lo que del consistorio se ha insistido en la necesidad de poder firmarlo para poder cumplir con la reglamentación. Por otro lado, se ha solicitado ayuda en el

pago de la obra de urgencia para el abastecimiento de agua llevado a cabo en el sondeo de la Torre Dionisio, con un coste para el consistorio de unos 36.000 € y que de momento ha pagado íntegramente el Ayuntamiento de Forcall.

Se insistió también en la necesidad de que el Camí de la Caná se arregle ante los múltiples agujeros que existen y por último la necesidad de que por parte de la Diputación se lleven acciones encaminadas a la generación de empleo, entre ellas la utilización de energía verde como la limpieza de monte para la producción de astilla para biomasa. Por otro lado también el Alcalde mantuvo una reunión con el Subdelegado del Gobierno para insistir en la necesidad de aumentar la vigilancia durante la noche, ante los robos acontecidos en Forcall antes y muy poco después de esta reunión. También se preguntó por las ayudas del 1% cultural, dirigidas a inversión sobre patrimonio cultural catalogado como BIC, a la vez que las ayudas de reindustrialización. También se insistió en la necesidad de mejora de la N-232, futura A-68, así como la falta de una señalización adecuada para coger el desvío en el polígono industrial de Morella hacia Forcall.

REUNIÓN CONSELL DE PARTICIPACIÓN CIUDADANA

Estas pasadas pascuas, el domingo en concreto, tuvo lugar la reunión del Consell de Participación Ciudadana, abierta a la participación de todo el pueblo de Forcall. Así el objetivo era informar de diversos asuntos que afectan a la localidad, como también recoger propuestas o sugerencias a la hora de poder realizar mejoras en la localidad. Los asuntos tratados, fueron entre otros: Situación económica de la localidad: expli-

Excursión de los niños de la escuela en Semana Santa.
Foto: Conxita Cardona.

cación de que la deuda de la Generalitat Valenciana con el municipio asciende a unos 618.000 €, que actualmente se ha firmado un crédito por 300.000 €, de los que se habían utilizado para poder realizar pagos 240.000 €, con unos pagos pendientes de unos 110.000 €, con lo que de estar todo al corriente de pago e ingresos se dispondría de unos 258.000 € en caja.

Problemática de la duplicidad de recibos que se produjo, ya que se emitió recibo por las dos entidades con las que trabaja el Ayuntamiento y no se pudieron retornar los mismos hasta aproximadamente un poco más de un mes después de haberlo realizado.

Problemas en el agua, en lo que se refiere a la presión de la misma en algunos puntos del pueblo. Que pudo ser solucionado con la detección de dos fugas importantes, así como la apertura de nuevas llaves de registro de paso de agua que estaban cerradas.

Explicación del proyecto de Red Eléctrica Española de creación de una línea de alta tensión y traslado de la conocida como línea de Escatrón que actualmente pasa por la localidad.

Realización de actividades como la Fira Ibe-

Relevo en la Junta del Hogar de Jubilados Bisgargis. Fotos: José Miguel Carbó

ro-romana y la dificultad de poder realizarla. Al respecto, destacar, que precisamente después de la realización de esta reunión; asociaciones de Forcall han decidido colaborar económicamente y con más participación en la edición de la misma, por lo que se ha decidido tirar adelante con la misma. Situación de las orquestas y actuaciones y reclamación por parte de la SGAE de una deuda entorno a los 6.000 €.

Plan General de Ordenación Urbana, situación y problemas tenidos.

Fracking: extracción de hidrocarburos por este método y posicionamiento de Forcall.

Solicitud de colaboración a entidades y vecinos de ayuda para voluntariado a la hora de tirar adelante realización de actividades o mejora de espacios.

Proyectos de futuro: posibilidad de realizar una ampliación de la residencia con la captación de fondos a través de donaciones, debido a la dificultad de acceder al crédito. Creación de un banco de tierras para poder ofrecerlas a gente que pudiera ganarse la vida con ello y gestionarlas para su aprovechamiento.

Situación de la residencia municipal después de un año de gestión por la empresa pública

■ AGUA MEJORAS

Dentro de las múltiples obras llevadas a cabo para mejorar el suministro de agua a la población de Forcall, se han realizado nuevas actuaciones encaminadas a la legalización definitiva del suministro de agua desde el pozo de la Torre Dionisio, por la Confederación Hidrográfica del Ebro se ha concedido un aprovechamiento provisional que garantiza el suministro de agua a Forcall durante el periodo estival. Además se ha realizado la instalación definitiva en los pozos de abastecimiento, soterrando la manguera y señalizando el punto de abastecimiento.

Por otro lado se ha reparado la antigua bomba de extracción de agua que existía en el pozo contiguo, por tal de poder ser utilizado para sustituir en caso de avería a la que actualmente está en uso.

Relacionada también con el agua, es la sentencia firme que condena al Ayuntamiento al pago de 3.000 € de indemnización a Miguel Fuster -quien en su día denunció la instalación de unas torres de luz en su finca en el año 1997, que servían para suministrar energía la primer pozo que se realizó

Reconocimiento a los participantes en el Belén viviente de Forcall. Foto: S. Bordás

en la finca de "Xoriçero de Villosres". La denuncia se dirigía también contra la Electra del Maestrazgo y contra la Confederación Hidrográfica del Ebro, que siguen en litigio.

■ ACTIVIDADES CULTURALES

Presentación del libro "La Santantonà i el foc a Forcall" del profesor J. Henri Bouché Peris, que el sábado de San Antonio fue presentado en el Ayuntamiento de Forcall. Este libro es fruto de dos años de trabajo y finalmente ha sido editado por la Diputación de Castellón. Importante es la edición de este libro en el que J. Henri Bouché plasma más datos de nuestra Santantonà y al que hay que agradecer su trabajo encomiable y difusión de nuestra fiesta más conocida.

El pasado mes de abril la Plataforma Anti-fracking, realizó una charla sobre la problemática de este método.

El día 25 de abril el Ayuntamiento de Forcall, participó invitado por la Federación Valenciana de Municipios y Provincias, junto con el Centro Europeo de Empresas Innovadoras, en un coloquio sobre buenas prácticas en eficiencia energética, destacando los proyectos de ahorro tanto en alumbrado público, como en la instalación de placas solares para el agua caliente sanitaria tanto en el polideportivo como en el campo de fútbol. Así como la instalación de la caldera de biomasa y de pellet para las escuelas y la residencia, que se está ejecutando, siendo este proyecto el primer mini-distrito de energía de la Comunidad Valenciana. Al respecto señalar que la empresa pública Vaersa, dependiente de la Generalitat Valenciana, ha tomado esta iniciativa como referencia para tirar adelante un proyecto piloto, que presentará a Europa para conseguir financiación por tal de iniciar un programa

de autoabastecimiento de los montes dels Ports. En este punto, recordar que el Ayuntamiento de Forcall ya solicitó los trámites para autogestionar el monte público.

Varias exposiciones se han celebrado en Forcall durante estos meses, así desde la comisión organizadora del Aplec dels Ports, se expuso en primer lugar dibujos pintados por los niños de los colegios dels Ports respecto a la fiesta de Sant Antoni, además de una muestra de fotografías de los Sant Antoni en los diferentes pueblos. Otra exposición de fotos es la que tiene lugar en la oficina de turismo de Forcall, donde están colgadas las fotos del Concurso de fotografía de Sant Antoni 2013, destacar también que estas pascuas se entregaron los premios del concurso de fotografía 2012. Además también por parte de la Fundación Isonomía se cedió para su muestra la exposición "Dones i esports".

Un evento novedoso fue la charla de "Moda para la tercera Edad", dirigida a los jubilados de Forcall, a cargo del prestigioso diseñador de moda Higinio Mateu; que organizaba el Ayuntamiento y la Diputación de Castellón.

En Pascua tanto la gente que actuó en el Belén Viviente como los que no pudieron estar en su realización, pudieron verlo en la presentación del DVD que se realizó y que se puede adquirir en la oficina de turismo.

Destacar en este punto el gran trabajo de Toni García.

El Viernes de Pascua tuvo lugar la representación de "Trobadorets", a cargo de Pau Sancho, dirigida para el público infantil, y promocionada por el Ayuntamiento y la Mancomunidad dels Ports.

También el grupo de mujeres Els Tres Rius organizó un taller de realización de alfombras impartido por Amparo Cano.

Finalmente la Asociación Cultural El Groc organizó un taller de creación de álbumes digitales y un taller de iniciación al scrapping.

■ PEQUEÑAS MEJORAS URBANAS

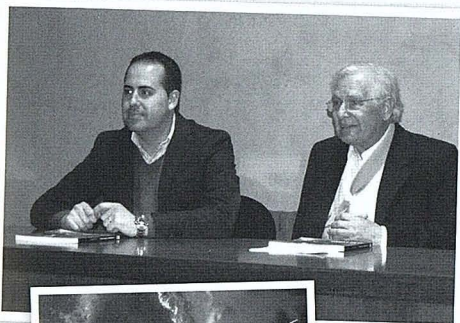
Destacar en este apartado la instalación en varios jardines de malla antihierba y de piedra decorativa, con el objetivo, por un lado de mejorar el aspecto visual de los mismos, donde también se han plantado nuevas especies, así como la disminución del trabajo de mantenimiento de las tres zonas donde se ha instalado (junto a la escuela, en el monolito de la entrada del pueblo conmemorativo de los 750 años de la Carta Poble y junto a la carretera, enfrente de la antigua tasca).

También se ha llevado a cabo plantación de árboles por diferentes puntos del término, coincidiendo con el día del árbol.

Se ha instalado el ecoparque definitivo frente a las escuelas, lo que permitirá un mejor servicio tanto de recogida como de atención, al estar abierto tres días a la semana. Las escuelas municipales ya cuentan con porterías nuevas, mucho más seguras. Se ha decidido ampliar la red güifinet y extenderla a todas aquellas personas que sean propietarios de una vivienda en Forcall. Se está solucionando los detalles técnicos para que puedan darse más altas de conexión gratuita de internet.

El antiguo vertedero de inertes se está restaurando paisajísticamente, mediante un cubrimiento de tierra vegetal i plantado de especies arbóreas y arbustivas.

En el interior del patio de los jubilados se ha instalado una pérgola para proteger del sol y de la lluvia este espacio, que podrá ser utilizado para múltiples uso, incluso gastronómicos por la instalación de una pica para fregar los utensilios de cocina. Destacar que se quiere instalar una canal, así como alargar una parte de tejado para dar por finalizada la obra.

Presentación del nuevo libro de J. Henri Bouché "La Santantonà i el foc a Forcall". Foto: S. Bordás

LA PARRÒQUIA

per Mossèn Juanjo

El dia 6 d'abril a les vint hores començar l'Eucaristia presidida per el Administrador Diocesà el Il·lm. Rvdo Jose Luis Arin Roig i dintre de la mateixa es va conferir l'administració del sagrament de la confirmació, celebració preparada per ells i per la catequista Gema Moya, que durant dos anys els ha acompanyat en la seva preparació als següents adolescents del nostre poble de Forcall :

Cristina Artola Omedes, Anna Adell Beltran, Oscar Viñals Cámara, Andrea Querol Sancho, Maria Tena Ripollés, Paula Guardiola Rodés, Sara Royo Robledo i Aida Moliner Querol.

A tots ells i elles moltes felicitats. Igualment a les seves Famílies .

Imatges de la Setmana Santa forcallana.
Fotos: Conxita Cardona

■ SANTA ÀGUEDA 2013

Al mes de febrer hi ha una festa que no és multitudinària però ja està tan arrelada com altres. Es tracta de Santa Àgueda, la patrona de les dones. Segons el calendari el 5 de febrer. A Forcall es va celebrar el dia 2. Unes vint-i-cinc dones es van reunir al Mesón de la Vila per sopar, l'àpat va ser abundant, bo i ben acompanyat pels millors vins del celler del restaurant. Després de sopar no van faltar les cançons i l'alegria. Finalment les propietàries del restaurant van ficar música i el local es va transformar en una pista de ball. La vetllada va acabar pels bars del poble i a La Todolella per gaudir del Sant Antoni del poble veí on participava el conegut trio Alabama.

SETMANA SANTA

Vacances, retrobaments i devoció en aquests dies festius.

Dissabte 23 de març es va encetar de manera oficiosa la Setmana Santa forcallana. L'hora anunciada per al primer acte -la trencada de l'hora- era les 23:00, però tot es va endarrerir uns minuts. Instants abans de les 23:30 un regidor de l'Ajuntament va donar l'ordre d'inici. Dinou músics amb tabals i bombos van fer retronar la plaça amb els seus instruments amb toc propis d'aquestes dates pasquals. Davant la façana de la Casa de la Vila i amb una durada aproximada de trenta minuts, al voltant de seixanta persones vam poder gaudir d'aquest esdeveniment que té l'origen en els pobles del Baix Aragó. Tretze dels músics eren forcallans, mentre la resta es van desplaçar des de Morella.

Diumenge al matí va ser el torn per a la processó que commemora l'entrada triomfal de Jesús a Jerusalem. A l'ermitori de Sant Josep es van beneir palmes, branques de romer, olivera i llover. Des d'aquest vistós espai del municipi la corua es va dirigir fins a l'església on es va desenvolupar la missa. El capvespre va donar pas a la processó de la passió amb tots els elements característics: els xiquets i xiquetes més joves portaven els elements de la passió, la colla de dolçainers i tabalers amb bombos i tabals tocant melodies apropiades d'aquestes dates, les tres creus, moltes vestes, la imatge de la Mare de Déu dels Dolors, les Maries (portant claus, martell i corona d'espines), la Verònica i també van sortir els armats (soldats romans que acompanyen la desfilada i que feia al voltant de vint anys que no apareixien en les processons pasquals forcallanes). Tot el conjunt va donar molta vistositat a l'esdeveniment.

Els actes religiosos van continuar: dijous, amb la celebració del Sant Sopar i divendres amb la visita i res del Via Crucis al matí, el ritus de la passió per la vesprada i la processó del Sant Soterrament per la nit -aquesta processó va tenir una major participació que altres anys i major nombre d'espectadors. Van participar tots els

Majorals de Sant Antoni 2014 i la rifa de pasqua.
Foto: Conxita Cardona

personatges i peanyes i també el grup de dolçaines i tabalers del poble amb bombos i tabals i els armats al so de música de trompeta i tabal. Cal destacar el vistós pas del taüt amb la imatge jacent de Jesús i la Mare de Déu dels Dolors.

Dissabte a la nit es va celebrar el ritus de resurrecció. Diumenge 31 de bon de matí es va realitzar la processó de l'Encontre i a continuació missa solemne de resurrecció.

ROGATIVA A L'ERMITA

Molts forcallans i moltes forcallanes vam pujar a l'ermita dilluns de Pasqua.

Almenys tenim dues cites ineludibles amb la Verge de la Consolació: Una és dilluns de Pasqua per celebrar una missa. Potser és la primera rogativa del cicle primaveral forcallà?. L'altra és el primer dissabte de festes en el darrer dia del novenari.

Ambdues diades deixen clara l'estima i els sentiments a flor de pell que cada habitant de la nostra vila té envers la Patrona.

El primer dia la comitiva ix de l'església amb el volteig general de campanes a les quatre de la vesprada. Els majorals de Sant Antoni de l'any següent pugen la bandera i també es puja el guió de la Mare de Déu de la Consolació. Cada visitant de l'espai marià puja al seu ritme: els més, a peu; però també hi ha altres que pugen amb cotxe. Això ara no importa!

Dilluns de pasqua a l'ermita.
Foto: José Miguel Carbó

Quan la menuda corrua de desenes d'unitats arriba a l'ermita i després d'agafar aire s'inicia la missa amb molta devoció vers la Patrona. En acabar tothom besa el peu de la imatge. I tot seguit, el més esperat, menuts i grans trauen la rosca (que a l'ermita encara té millor sabor) per berenar.

Els majorals que han pres el càrrec recentment conviden a vi, cacaus i abadejo. També aprofiten per vendre números del corder i inicien amb sengles events la seva majoralia. L'empedrat de la placeta de l'ermita presenta més d'un centenar de veïns. La conversa no falta, i en els roglers van passant les vitualles (vi i abadejo) regats pels barrals amb vi.

El sol apareix i desapareix tapat per alguns núvols. Alguna gota s'escapa del cel del primer dia d'abril i el molest vent fa que el formiguer es vage desfent. La costera presenta un fil d'animetes que tornen al poble. Ara més nombrosa, la processó va cap a l'església resant el rosari amb breus aturades quan es resa el Glòria.

Així es donen per conclosos els actes pasquals a Forcall.

SANT MARC 2013

El santoral assenyala que Sant Marc és el dia 25 d'abril. Donat que mossèn Juanjo té moltes rogatives el cap de setmana del 27 i 28 d'abril, aquesta menuda festa forcallana es va celebrar dissabte 20 d'abril. Moltes persones van pujar al pla de

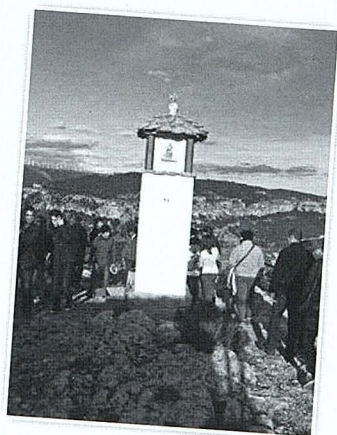
la mola de la Vila: uns en cotxe i altres (molts) a peu, donat que el temps va acompanyar amb un dia assolellat. Vora el peiró de Sant Marc un vent lleuger, en cap cas molest, va acompanyar la vesprada. Més d'una persona va baixar de la mola amb galtes i front més roig del que estava a la pujada.

Els actes són senzills: una vegada tots els romeus i les romeves van arribar al capdamunt es va iniciar la missa de campanya. Mentre, els rotllos estaven vigilats junt al peiró pels majorals de Sant Antoni del 2013 (la santantonà). Finalitzada la missa, els assistents es van traslladar al voltant del peiró on es van beneir els termes i els rotllos. Els majorals van complir amb la tradició de repartir els rotllos.

Després un menut refresc a base de vi, cacaus, abadejo, rotllos i xocolata. Els roglers estaven molt animats i la conversa no faltava. El dia acompanyava i poc a poc les rotllanes de gent s'anaven desfent. Un degoteig de persones baixava a peu pel camí o la pista; i també, amb lentitud els cotxes van anar baixant cap al poble fins deixar desert el pla de la mola. Un any més els habitants de Forcall hem complit amb la rogativa a la mola de la Vila.

Fins l'any que ve!

Extret de: forcallcommagradesximoguarca.blogspot.com

Peiró de Sant Marc.
Foto: Ximo Segura

IN MEMORIAM

■ Ha fallecido la madre de **Pilarín Polo** nuestra querida expresidenta. Carmen Moya ha sido el ejemplo de hija, esposa y madre que aceptó su destino sin quejas. Mujeres que desde pequeñas iban a estar al servicio de sus padres y después de su esposo e hijos. Entereza y resistencia fue su modelo de conducta, aceptando las dificultades en silencio y disfrutando quedamente de sus alegrías. Nueve hijos que llenaron la casa de alegría y seguro le aportaron alguna que otra preocupación. Carmen pasó por la vida, como lo

hacían las mujeres de su generación, de puntillas, sin hacer ruido y sobre todo sin dar problemas, sin quejas. Haciendo aquello que era necesario para el bien de todos, casi invisible pero al mismo tiempo imprescindible. Mujer que como "el pal del paller" sujeta la estructura sin que se note. Sus hijos, conocedores de su silencio y de su afecto profundo por ellos sí van a notar ese vacío que dejan las personas que dan un amor incondicional y que no exigen nada a cambio, un espacio triste que nadie más va a poder llenar.

■ Ante la consternación de todo el pueblo, queremos acompañar a **Toni y Mari Luz** y a su hijo **Sergi** en la terrible pérdida que ha supuesto el fallecimiento de la pequeña **Laia**. Pocas cosas más difíciles de aceptar y de curar que el fallecimiento de un hijo de corta edad. ¿Cómo apaciguar el dolor del alma y del cuerpo? Sin embargo, la vida con esa fuerza inconti-

nible sigue pidiendo paso y uno necesita descansar y comer y estar ocupado, para bloquear un hecho que no debería haber pasado. El apoyo de la familia y los amigos será esencial en estos momentos de dolorosa travesía, cuando uno le apetecería parar el tiempo y no pensar. Sólo decir que estamos incondicionalmente a vuestro lado.

■ Resulta molt difícil escriure unes línies de comiat a un amic, intentant sobretot, que no ho siga, per que els amics acaben formant part d'un mateix i, una vegada el temps lleva el dolor de la pèrdua, els records d'aquelles persones a les que s'ha estimat ens acompanyen tota la vida. Per este motiu, estes línies pretenen més be ser un homenatge, a **Evaristo**, a l'aguatzil, una persona que ha format part del nostre poble i de la nostra vida quotidiana.

Fa temps una amiga comentava mig de broma que pareixia que a Forcall només visquera un home, per que anares on anares estava ell: a matar el gorrino, al cementeri en els soterrars, en l'aigua, fent els bandos, arreglant les instal·lacions municipals... i és que la figura de l'aguatzil d'un poble consistia en eixa multifuncionalitat que el portava a ser una persona coneguda per tots, tractada per joves i vells, i per este motiu també erem molts els que vam anar a despedir-lo, no només a acompanyar a la seua família sinó a dir adeu a un amic, un veí, un company de feina, de tertúlies, de cacera...

Evaristo era una persona reservada, de poques paraules (i molts bufits), que es

desvelava preocupat davant dels problemes del nostre poble, que treballava per a tots els veïns per igual i que participava activament en qualsevol activitat que s'organitzava, a qualsevol moment, a totes hores, de nit o festiu, disposat a treballar per arreglar el que fore o obrir les portes de tots els llocs del poble..

Els historiadors que escriuen la història local recorren a les fonts oficials dels registres civils i parroquials per documentar-se, Evaristo no va nèixer, ni es va casar, ni va morir, ni ha estat soterrat a Forcall, però sense cap dubte forma part del nostre poble, són molts els records, les anècdotes i testimonis que tenim tots i cadascun dels forcallans.

No t'oblidarem !!!

DEPORTES

por Fermín Peris

FÚTBOL

El día 19 de mayo terminó la temporada de fútbol base en todas categorías que han disputado partidos en Forcall, es decir alevín, benjamín y prebenjamín. En esta temporada en el campo de Forcall se han podido ver jugar los cinco equipos que Els Ports F. C. tiene en estas tres categorías. En la primera vuelta los equipos alevín B y benjamín B disputaron sus partidos como locales en Forcall los sábados por la mañana y los prebenjamines lo hicieron el domingo por la mañana, en la segunda vuelta de la temporada se decidió que el alevín A y el benjamín A que habían jugado la primera vuelta en Villafranca en esta segunda vuelta lo hicieran en Forcall y el alevín B y el benjamín B pasaran a jugar esta segunda en Villafranca, mientras los prebenjamines seguían jugando hasta final de temporada en Forcall.

Al final de temporada las posiciones que han quedado en la clasificación han sido estas, el alevín A ha terminado el 12, el alevín B el 11, el benjamín A el 10, el benjamín B el 13 y el prebenjamín el 2. Hay que destacar la gran temporada del prebenjamín que lleva varios años jugando en Forcall y que ha estado todo el año en los primeros puestos de la clasificación y haciendo muy buenos partidos.

Sus resultados han sido estos:

Els Ports 14- Peñíscola 0, Benicarló D 0- Els Ports 5, Els Ports 4- Oropesa 1, Vinaroz 6- Els Ports 1, Els Ports 9- Alcocebre 0, Cabanes 0- Els Ports 5, Borriol 1- Els Ports 2, Els Ports 11- Benicarló C 1, Moro 1- Els Ports 6, Els Ports 5- Torreblanca 0, Villafames 1- Els Ports 4, Els Ports 5- Futur 3, San Mateo 2- Els Ports 5, Peñíscola 0- Els Ports 11, El Ports 8- Benicarló D 1, Oropesa 0- Els Ports 4, Els Ports 0- Vinaroz 10, Alcocebre 0- Els Ports 11, Els Ports 7- Cabanes 1, Els Ports 2- Borriol 3, Benicarló C 0- Els Ports 3, Els Ports 3- Moro 2, Torreblanca 2- Els Ports 2, Els Ports 5- Villafames 0, Futur 3- Els Ports 4.

TRIAL

Los días 27 y 28 de abril se realizó en Forcall una nueva edición -ya van seis- de la prueba competitiva del trial puntuable para la Comunidad Valenciana. En esta edición la principal novedad es que fueron dos días de competición, que puntuaban como dos pruebas separadas; en el que 62 participantes tomaron la salida en unos días marcados por la lluvia, la nieve y el frío, que no impidió la disputa de la prueba, aunque sí que produjo modificaciones de la prueba el domingo, eliminando las pruebas indoor de la Plaza Mayor y disminuyendo la dificultad de paso de las diferentes categorías, dadas las condiciones climatológicas adversas.

Destacar el buen trabajo de los jueces y la buena aceptación de la prueba, tanto de los pilotos como de la federación valenciana de motociclismo, que valoraron positivamente la organización tanto del Motor Club Morella como del Ayuntamiento de Forcall. En lo deportivo meritorio tercer puesto en su categoría del piloto local Raúl Monfort. Por otro lado este fin de semana logro dinamizar el turismo en nuestro pueblo con gran cantidad de habitaciones ocupadas, así como en tiendas y bares a pesar del mal tiempo.

Una de las zonas de la competición de trial.
Foto: Fermín Peris

EL TEMPS

ESTACIÓ METEOROLÒGICA "FORCALL"

Miguel Rodés. Gràfics Laia Ferrer.

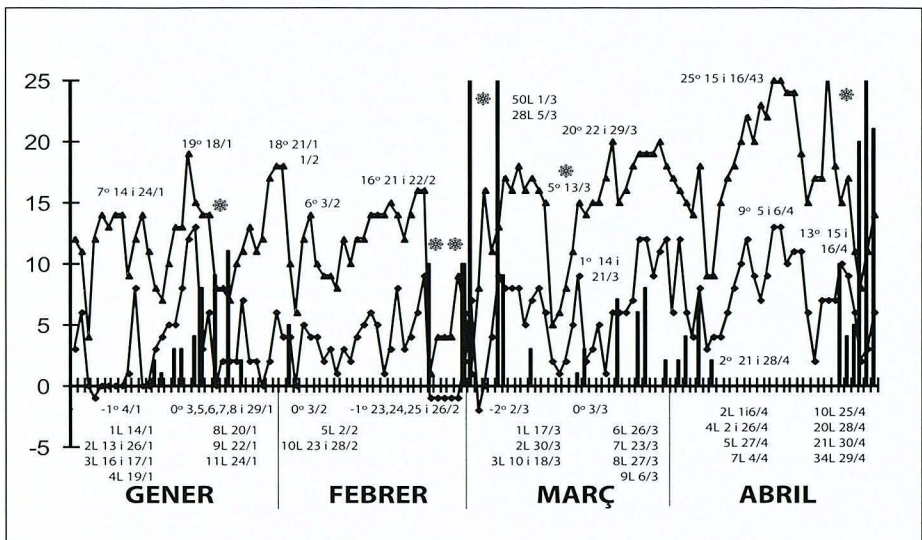
L'any ha començat amb temperatures prou agradables, la màxima del gener ha estat de 19° el dia 18 i la mínima de -1° el dia 4, destacar la pluja, 42 l/m2 entre els dies 13 al 26, el vent que va bufar de l'oest entre els dies 13 al 17, de vegades molt fort, i la neu que ens va deixar gruixos de 3 cm el dia 24. El febrer a continuat molt ventós, bufant a estones fort i a ràfegues de l'oest sobre tot entre els dies 2 al 14 i 23 al 25, les temperatures una mica més fresques, amb una màxima de 18° el dia 1 i una mínima de -1° entre els dies 23 a 27, poques precipitacions en forma de pluja en total 25l/m2 els dies 2, 23 i 28, una fina capa de neu els dies 23 i 28 i mataquirro el dia 24.

El mes de març s'ha destacat per la gran nevada del dia 1 amb gruixos de fins a

30cm, també van caure unes poques volves de neu el dia 13, seguit de generoses pluges al llarg del mes, destacant els 50 l/m2 del dia 1 i els 28 l/m2 del dia 5, les temperatures han estat moderades, la màxima de 20° els dies 22 i 29 i la mínima -2° el dia 2, el vent va bufar de valent entre els dies 13 i 15.

Aquestes temperatures agradables han continuat a l'abril, amb una màxima de 25° els dies 15 i 15 i una mínima de 2° els dies 21 i 28, la pluja també ha estat molt present, al llarg del mes s'han recollit un total de 105 l/m2, sobre tot els primers dies amb dèbils precipitacions i mataquirro el dia 6 i els darrers dies amb precipitacions més generoses i 4 cm de neu el dia 29, el mes el va tancar una tronada el dia 30.

	Mitjana màxima	Mitjana mínima	Total pluja	Màxim vent
Gener	11,8°	3,2°	42 l/m2	13 a 17 oest
Febrer	10,2°	3,3°	25 l/m2	2 a 14 i 23 a 25 Oest
Març	14,5°	5,8°	117 l/m2	13 cerç, 14 i 15 Oest
Abril	17,3°	7,7°	105 l/m2	

Santantonà 2013

TRISTOR, JA QUE S'HA ACABAT EL CICLE SANTANTONENC DEL 2012-13 I; MOTIVACIÓ, PERQUÈ EL SEGÜENT S'HA INICIAT AMB MAJORALS -BENVINGUTS AL CÀRREC I ENHORABONA.

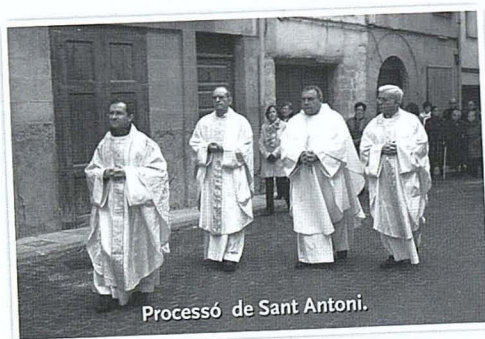
Dijous al poble hi havia una barreja d'inquietud, nervis, emoció... Alguns familiars, amics i coneguts encetaven viatges des de terres veïnes per arribar als prolegòmens de les celebracions santantonenques. Alguns majorals (recordem que enguany aquest paper estava en mans de la santantonà) van amanir les tronques. Dos quarts per a les dotze, la plaça presentava una buidor física pròpia de les tranquil·les nits de gener. Després dels primers àpats comunitaris un degoteig d'animetes van eixir del seu refugi en direcció a la plaça Major. Un quart per a les dotze, al voltant de les tronques sense flama va arribant gent de totes les edats fins apropar-se al centenar. Les dotze de la nit al rellotge de la façana de l'Ajuntament i al cap de pocs instants la pira comença a fumejar. Les primeres flames apareixen immediatament. El rogle es va eixamplant car les flames avancen de manera imparabile. El foc que cremarà fins les darreres llums de diumenge ja fa palpitant els cors dels forcallans. El peveter forcallà romandrà encès al mig de la plaça i, de tant en tant, algun majoral augmentarà la quantitat de matèria primera que esdevindrà cendres en poques hores. Aquesta foguera complirà la doble funció: el foc estarà present al principal recinte festiu, aquest escalfarà alhora cossos seduïts i debilitats per les celebracions. Rialles, crits, converses, coets... tot ajuda a la festa. La reunió es desfà ànima a ànima. Homes i dones saben que s'han de guardar forces per als intensos dies següents. L'esperit s'engrandeix de camí a casa, hem estat a l'inici de la peça

teatral. El teló ja està obert.

Les prediccions meteorològiques apuntaven a temperatures gebradores per divendres, però afortunadament aquestes premonicions van errar. L'esquellot va iniciar la volta pels carrers de la localitat i els seus portadors s'aturaven en alguns cellers oberts de bon matí. El so greu i profund del despertador santantonenc convocà tots els membres de la santantonà a la plaça, i més tard, al pavelló per iniciar una llarga jornada. Instants després una altra menuda colla recorria els carrers que seguirien tots els espectacles durant el cap de setmana. Gaiteros i tabalers entonaven dianes, passacarrers i música de festa per fer saber al veïnat que s'encetava el primer acte de l'excitant drama. Una vegada els actors havien aclarit la gola amb licors i pastes es van dividir les feines. Uns als boscos per baixar la carrasca i el ginebre. Altres a la plaça per deixar enllestir el pi principal, l'arbre maig, el major, el maio. Obert el forrat, escampada l'arena, fustejada la soca del maio... els següents passos eren ficar els menuts travessers de ginebre i clavar la capolleta. Els tractors anaven omplint de ramatge verd la placeta de Guarch. Cap a les 11:30 al pavelló a dinar plegats. Les cuineres ens van preparar amanida, torradetes amb anxoves i

Processó de Sant Antoni.

pebrot, paella i fruita. A les 12:45 empeniem el camí cap a la plaça, cadascú coneixia el seu lloc, els infants de l'escola agafats a la corda i amants per estirar com mai per si alguna cosa meravellosa i màgica succeïra. Els majors recordant la joventut pretèrita també s'agafaven fort a la corda amb els mateixos desitjos. Volteig general de campanes des del campanari, senyal inequívoca de festa grossa. Els quatre quarts començaven a sonar. Silenci, inquietud, amaniments, nervis. El badall va colpejar la campana gran de la façana de l'Ajuntament produint un soroll clar i potent. Tota la plaça va emmudir. -Aaamunt el maio! Les tres cordes es van tensar i el pi va pujar poc a poc, pacient, enèrgic. Goig, emoció, joia... i un fort aplaudiment va arribar a totes les cantonades de tota la localitat. Després de subjectar-lo, els actors van seguir amb la interpretació. Ara van clavar les costelles, després va fixar els cimals. Branques de carrasca, pi i ginebre completarien la barraca durant tota la vesprada. Un actor sense paper, però important; cau del mal i refugi del bé va nàixer a la plaça. L'èfmera barraca estava construïda amb l'esforç de molts braços. Hora de retrobaments, salutacions, cellers i sopar a base de brou, costella al forn i fruita.

Les diabòliques disfresses van transformar a la malèfica tropa. Els cremallers ja feien llum a la plaça. Els gaiteros i els tabalers van emprendre la tocata de la Santantonà. En aqueix instant una rojor em puja al cap, del llagrimall s'escapa una gota que etele l'ull i una petita i nerviosa descàrrega elèctrica recorre l'esquena des del cap fins als talons. És emoció, estima, orgull, passió... i no sé quantes coses més. La cort infernal apareix inquieta, sorollosa, dinàmica. S'atura per fer un mosset i un traguet. Volten pels carrers de costum i arribats per segon cop

a la plaça arriba la purificació, el triomf del bé, la mort de les botargues. La pira crema ràpidament accelerada pel vent que atia la llenya de la barraca. Seguidament un exercit d'animalets es concentren davant la casa de la vila per iniciar la processó dels matxos. Van passar pels carrers de costum i van ser beneïts des de la casa abadia. Davant les cavalleries amb grans atxes i el darrer majoral amb l'estendard de Sant Antoni. Darrere una llarga corrua d'animals de totes les espècies imaginables. Aquest acte finalitza amb el repartiment de la coqueta de mitja lliura a tots els participants. Amb ball al pavelló de festes a càrrec de l'orquestra Platino es va tancar el primer acte, el més multitudinari, el més excitant.

Les primeres llums de dissabte va ser per als actors encarregats de recollir el mascarcat esquelet de la barraca. Una corda, una serra mecànica, raspalls, pales i maquinària més potent deixen la plaça immaculada de qual-sevol resta i amanida per al segon acte. Els nous actors van vestits de gal·la, el protocol de la missa en honor a Sant Antoni Abad així ho estableix. Després de la missa solemne, processó no menys solemne i multitudinària baix un plugim fi i persistent que va esdeve-

Una copeta per passar el fred.

nir pluja a l'hora de la pasta. Passada la tro-nada, les grupes i la cercavila van recórrer els carrers consuetudinàriament designats. La vesprada de dissabte va ser el torn de la Llaurà i la Sembrà, acte de marcades arrels agrícoles on els majorals llauen amb un parell i l'aladre, sembren tota mena de llepolies i ataulen per desfer els terrossos i igualar l'imaginari camp. Els més joves del poble es disfressen i Forcall celebra el seu Carnestoltes.

Un altre acte va omplir el capvespre. Al saló d'actes de l'Ajuntament es va presentar el llibre La Santantonà i el foc a Forcall de l'autor J Henri Bouché que tantes hores ha dedicat a la nostra festa. Una nova empenta cultural a la Festa Medieval del Foc per part de les autoritats municipals i provincials. El Ball Rodat va quedar una mica deslluït per la pluja i es va celebrar al poliesportiu. Dotze parelles van ficar el ball amb la motivació intacta. Cal donar major empenta a aquesta activitat quan no hi ha majorals. El segon acte es va tancar al pavelló amb l'orquestra Gamma. Només quedava el remat.

Mentre uns esperits encara estaven de festa, altres individus van matinar per ficar llenya a les tronques, fer l'allioli, amanir la rostida. El temps no va acompanyar massa al principi i la plaça pareixia un menjador buit, però els actors anaven desfilant i agafant xulles, vi, olives, allioli, etc. La rostida va ser tot un èxit. Després de recollir s'havia de tancar l'obra per la porta gran. Abans dels Botets un grup d'amics forcallans van decidir prendre les regnes de la majoralia per al 2014 (Felicitats). La volta dels botets, les curses, els

botets i les olles van clausurar el Sant Antoni 2013 amb el bon regust d'amistats re-fermades i guanyades. Els diferents aparells tecnològics estaven plens a vesar de records, esperant impacients la Santantonà'14.

Dilluns a la missa dels Confreres Difunts es va proclamar la majoralia del proper any. Em consta que els majorals ja han començat a treballar.

Tot un any de treball, maldecaps i esforç s'ha vist rematat en el Sant Antoni 2013 que ja ha passat a la memòria particular de tots nosaltres. Com a ex-majoral i en nom de tots els meus companys em prenc la llibertat i el plaer d'agrair a totes les persones que han arrimat el muscle de qualsevol manera per a que la Santantonà 2013 hagi estat notable. A tots els forcallans i totes les forcallanes... d'ací i d'allà, del nord i del sud, d'orient i occident... MOLTÍSSIMES GRÀCIES.

Visca Sant Antoni. Visca Forcall.

Extret de: forcallcommagradesximoguarca.blogspot.com

EL PROGRAMA

Les fotos guanyadores de la passada edició del concurs de fotografia enceten el programa de festes d'enguany, obres d'Enrique Grau i, Paco Chervet, a l'interior altres de Juan M. Molla i Javier Mestre. Al llibret trobem un escrit sobre el darrer reconeixement de la nostra Santantonà a la IX edició del Premis Ràdico Castelló de la Cadena Ser, i dos interessants articles, el primer "Tres actes desapareguts: el Bandejament del Gall, el Tio de la Figuetta i les Corregudes", escrit per Joaquin Segura Ferrer, i el segon "Un espectacle parateatral: la Santantonà a la comarca dels Ports" obra de Montse Matamoros Callarisa, filòloga i tècnica d'arxiu i gestió documental. Completen el programa les ha-

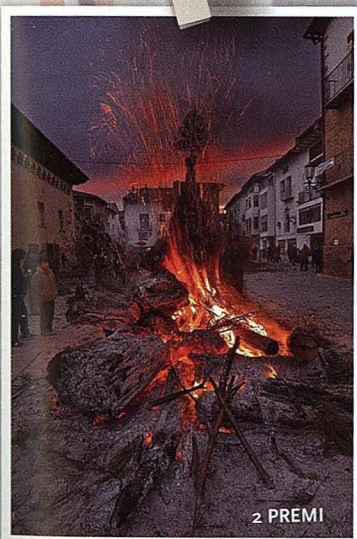

bituals salutacions del mossèn, de l'alcalde i dels majorals, la convocatòria del concurs de fotografia i multitud de fotos il·lustratives.

CONCURS DE FOTOGRAFIA 2013

1 PREMI

2 PREMI

3 PREMI

LES FOTOS GUANYADORES DEL CONCURS DE FOTOGRAFIA
"SANTANTONÀ 2013" DE FORCALL:

- 1 PREMI, "Focs artificials a la plaça" de Fernando Julián.
- 2 PREMI, "Tronques" de José Ramón Gil Querol.
- 3 PREMI, "Els dimonis" d'Angels Peñarroya Bellés.

NOTÍCIES BREUS

■ FORCALL ESTRENA NOVA WEB MUNICIPAL

S'ha realitzat una actualització estètica i de contingut de la web municipal per tal de dotar-la d'una major informació així com d'una estructura intuïtiva i atractiva.

La web forma part del Projecte Web Municipal de la Diputació de Castelló i per a la seua elaboració s'utilitza la darrera versió del gestor de continguts Drupal que ofereix més facilitats de cara a la gestió i administració dels portals web municipals.

D'esta manera, tant la migració a la nova web com la posterior gestió la realitza el propi personal de l'Ajuntament gràcies a la formació que des de la Diputació s'ha realitzat a l'efecte.

■ FIRA IBERO-ROMANA

Els dies 22 i 23 de juny tindrà lloc a Forcalla una nova edició de la Fira Ibero-Romana, organitzada per l'Ajuntament i amb el suport de diverses associacions i entitats forcallanes, entre les quals figura la Colònia Forcallano-Catalana, os esperem a tots.

■ DEFUNCIONS

El dia 31 de gener, a Puigcerdà, **Julián Mestre Boix** (ca Teulé), als 77 anys, va ser enterrat a Forcall.

El dia 28 de febrer, a Chulilla, **María Milián Guardiola** (ca Flo), als 85 anys, va ser enterrada a Forcall.

El dia 6 de març, a Vinaròs, **Genoveva Forés Querol**, als 81 anys, va ser enterrada a Forcall.

El dia 23 de març, a Vinaròs, **Laia Mestre Vidal**, als 9 anys.

El dia 20 d'abril, a Forcall, **Carmen Moya Boix**, als 92 anys, mare de la expresidenta de la Colònia Pilar Polo.

El dia 20 d'abril, a Castelló, **Evaristo Moles Alcón**, als 59 anys, va ser enterrat a Tolella.

En pau descansin.

NAIXEMENTS

El dia 27 de gener, a Castelló, **Judith Repiso Ramia**, filla de **José Ignacio** i **Maite**, néta de **Raposo** i **Delfin**.

El dia 14 de febrer, a Forcall, **Sara Mestre Gil**, filla de **Jesús** i **María Teresa**.

El dia 25 d'abril, a Castelló, **Joel Artero Prats**, fill de **Felipe** i **Eva**, nét de **Pilarin** del mas de **Roc** i **Felipe**, i de **Monse** de la **Menadella** i **Miguel**.

El dia 24 d'abril, a Barcelona, **Laia**, filla d'**Herena Eixarch** i **Josep Lluís Moreno** i néta d'**Odile Ahufinger** i **Antoni Eixarch** (ca **Cameta**), expresident de la Colònia.

Moltes Felicitats.

■ PREMI D'ENGINYERIA

Jorge Querol Borràs, fill de Forcall de Casa **Cacau**, havent cursat doble titulació en Enginyeria de Telecomunicació i Enginyeria en Electrònica a la **UPC**, ha rebut un premi al millor expedient d'Enginyeria Electrònica de la promoció 2011/2012 atorgat per l'empresa **Lear Corporation**.

El premi va ser concedit el dia 8 de Novembre durant l'acte d'inaguració del curs 2012/2013 a l'Escola Superior de Telecomunicació de Barcelona.

FESTES PATRONALS

Les festes patronals 2013 tindran lloc els dies 23 a 31 d'agost, una bona ocasió per retrobar-nos tots els forcallans i forcallanes.

■ COMUNIONS

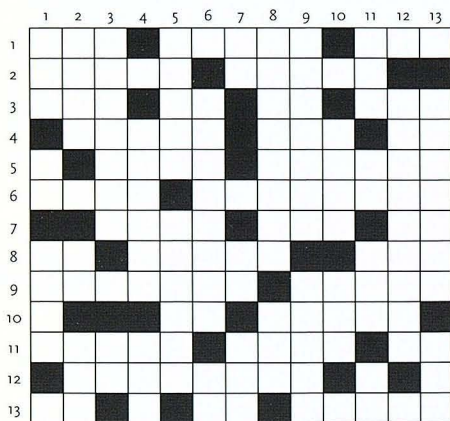
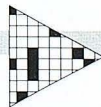
Maira Omedes Garcia, va prendre la Primera Comunió a Vilafranca el dia 27 de maig de 2012.

Angela Omedes Garcia, ha pres la Primera Comunió a Vilafranca el 19 de maig.

Lucas Castel Sancho, ha pres la Primera Comunió a La Mata el 19 de maig.

David Altaba Prades, ha pres la Primera Comunió a Forcall el 26 de maig.

CRUCIGARGIS n° 63 per Francesc Carceller

"TOTES LES COMARQUES DE LA PROVINCIA DE CASTELLÓ"

HORIZONTALS: 1. 1. Nuestra comarca (dos palabras). Tratamiento de protocolo. 2. Otra comarca (dos palabras). 3. Al revés, embarcación. Dios del Sol. Al revés, voz de mando. De nuevo al revés, nombre genérico del animal de compañía más común. 4. Nombre de varón. Siglas de una droga alucinógena isomérica. Cincuenta y uno en números romanos. 5. Uno. Al revés, importante río de Baviera que nace en los Alpes Austriacos, pasa por Munich y tras unos 295 Kms, desemboca en el Danubio. Al revés, insectos microscópicos. 6. Otra comarca castellanense compuesta de dos palabras. 7. Nombre de mujer. Vocal repetida. Cincuenta y uno. 8. Al revés, interjección castiza. Pequeña ciudad de Bélgica. Al revés, óxido de calcio. 9. Esta comarca también consta de dos palabras, pero sólo se pide la que da nombre a su río principal. Lo que queda después...10. Vocal. Al revés, afirmación. Una de las tres partes en que dividimos el día. 11. Otra comarca (dos palabras). Negación. 12. Al revés, otra comarca compuesta de

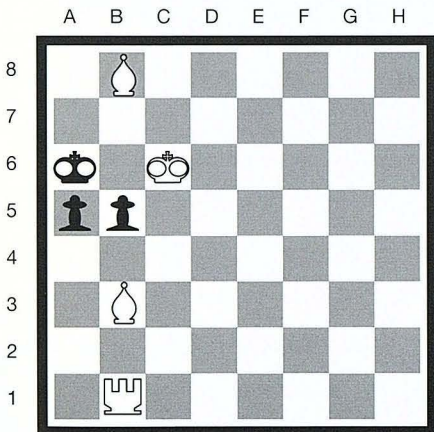
nuevo de dos palabras, pero sólo resolveremos la que da nombre al río. Cien. Uno. 13. Al revés y en catalán, alimento básico en cualquier mesa. Matrícula española. Siglas de una sociedad. Nombre de varón.

VERTICALES: 1. Sustancia dopante. Al revés, matrícula española. De nuevo al revés, felino salvaje. La primera. 2. En catalán, hogar. Vocal. Ciento uno. Al revés y en catalán, trozo de madera que sirve de apoyo o arma de defensa. 3. Curaría de una enfermedad. Consonante que da nombre a un baile típico. Vocales. 4. Símbolo químico. Nombre de mujer. Al revés, siglas abreviadas de la capital catalana. 5. Detenciones en la actividad. Entregarían. 6. Vocal. Los otros seres vivos, excluido el ser humano y las plantas. Campeón. 7. Al revés, símbolo químico del Bromo. Vocal. Existe. Extremidad en las aves. 8. Al revés, (dos palabras) otra de nuestras comarcas. 9. De nuevo al revés, sacáis la cabeza para ver algo. Y de nuevo al revés, acceder, escoger. 10. Diez. Famosas cuevas baleares. Donde se separa el grano de la paja. Consonante ligada al plural. 11. Otorgan. Voz de mando. Cierta droga. Doscientos. 12. Vocal. Otra comarca de Castellón. La primera. 13. Símbolo químico. Cierta nervio del cuerpo humano que da muchas molestias cuando se manifiesta. Escuchar.

ESCACS n° 54

LES BLANQUES JUGEN I FAN MAT EN DUES JUGADES

Posició ja insalvable per les negres...però s'ha d'anar amb compte per no ofegar el Rei que donaria resultats de taules, com ja tots sabeu... apal a pensar una mica.....

PD: Ei! Accepto sugerències per els temes del crucigargis, i evidentment qualsevol comentari ..vos animo a escriurem i proposar coses! cesccarcellerf@yahoo.es

IMATGES DE LA SANTANTONÀ 2013

Fotos: Sergi Bordàs

EXEMPLAR GRATUÏT

E-mail: cforc@hotmail.com · www.competic.es/coloniaforcallanocatalana

Si voleu informació de Forcall, les festes, activitats, establiments o visitar els seus museus i llocs d'interès, contacteu amb l'Oficina de Turisme (tel. 964171290) o visiteu la pàgina web <http://www.forcall.es>

BISGARGIS: C/. Bruc, 62, pral., 2^a - 08009 Barcelona
EDITA: Colònia Forcallano-catalana. - **REDACCIÓ:** Carme Ferrer i Sergi Bordàs.
IMPRIMEIX: TORMIQ, S.L. Arts Gràfiques - Major de Sarrià, 139 - 08017 Barcelona
Tel. 93 203 36 98 - Fax 93 203 35 12 - info@tormiq.com